

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl samosoudcem Mgr. Pavlem Riedlbauchem ve věci žalobkyně: **H** ■■■■■ **Š** ■■■■■ nar. ■■■■■ bytem ■■■■■, zast. JUDr. Lubomírem Müllerem, advokátem se sídlem Praha 5, Symfonická 1496/9, proti žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti ČR**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, o zaplacení 15.000,- Kč jako přiměřeného zadostiučinění,

t a k t o :

- I. **Žaloba**, již se žalobkyně domáhala konstatování, že v řízení vedeném u Městského soudu v Praze pod sp. zn. ■■■■■ došlo k průtahům v řízení, čímž bylo porušeno právo žalobkyně podle článku 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod na vyřízení věci v přiměřené lhůtě, **se z a m í t á**.
- II. **Žaloba**, již se žalobkyně domáhala zaplacení částky 15 000,- Kč **se z a m í t á**.
- III. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou doručenou soudu dne 16.1.2012 domáhala na žalované poskytnutí přiměřeného zadostiučinění ve výši 15.000,- Kč za nemajetkovou újmu, jež jí vznikla nesprávným úředním postupem spočívajícím v nepřiměřené délce řízení vedeného u Městského soudu v Praze (dále jen „MS“) pod sp.zn. ■■■■■ s tím, že řízení bylo zahájeno 17.9.2009 žalobou žalobkyně podanou ke Krajskému soudu v Praze (dále jen „KS“) proti rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje, následně byla věc postoupena MS, 5.1.2011 zaslala žalobkyně stížnost na průtahy v řízení předsedovi MS, 7.6.2011 zaslala žalobkyně další stížnost na průtahy v řízení, dále žalobkyně uvedla, že podáním z 18.7.2011 uplatnila dne 28.7.2011 svůj nárok u žalované, ta odškodnit žalobkyni odmítla s tím, že

k nesprávnému úřednímu postupu nedošlo, když celková doba řízení v trvání dvou let a jednoho měsíce je přiměřenou, s čímž žalobkyně nesouhlasí, když šlo o věc skutkově jednoduchou, pro žalobkyni bylo řízení významné, neboť se domáhala zpřístupnění vchodu do svého domu a vjezdu do garáže, tolerovatelnou dobou by byl jeden rok.

Žalovaná podáním doručeným soudem dne 22.2.2012 navrhla zamítnutí žaloby, když učinila nesporným, že žalobkyně u ní uplatnila 28.7.2011 žádost z 18.7.2011 nárok na poskytnutí zadostiučinění za nepřiměřenou délku namítaného řízení ve výši 30.000,- Kč, žádost žalovaná stanoviskem z 5.12.2011 nevyhověla, když v namítaném řízení nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu, žalovaná popsala průběh řízení s tím, že trvalo 2 roky a 1 měsíc, citovala judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „Soud“), uvedla, že za situace tolerovatelnosti ojedinělého průtahy není celková doba řízení nepřiměřená.

Žalobkyně svou žalobu doplnila podáním doručeným soudem dne 29.3.2012 s tím, že zopakovala, že věc byla jednoduchá, byla projednávána jen soudem první instance, nebylo třeba provádět rozsáhlé dokazování.

Podle ust. § 115a o.s.ř. k projednání věci samé není třeba nařizovat jednání, jestliže ve věci lze rozhodnout jen na základě účastníky předložených listinných důkazů a účastníci se práva účasti na projednání věci vzdali, popřípadě s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasí; to neplatí ve věcech uvedených v ust. § 120 odst. 2. V dané věci soud na základě výsledků přípravy jednání dospěl k závěru, že ve věci lze rozhodnout jen na základě účastníky předložených listinných důkazů. Daná věc nespadá mezi věci vypočtené v ust. § 120 odst. 2 o.s.ř. Účastníci proti rozhodnutí věci bez nařízení jednání neměli námitek, resp. s tímto procesním postupem vyslovili souhlas. Soud tedy s ohledem na splnění podmínek předvídaných shora citovaným ust. § 115a o.s.ř. věc projednal a rozhodl, aniž by nařídil jednání.

Skutková zjištění:

Ze shodných tvrzení účastníků ve spojení s žádostí žalobkyně o odškodnění ze dne 18.7.2011 s podacím razítkem žalované dne 28.7.2011, se stanoviskem žalované ze dne 5.12.2011 a dodejkou žalobkyni (jejímu zástupci) 7.12.2011 soud vzal za prokázané, že žalobkyně se obrátila na žalovanou s žádostí o přiznání přiměřeného zadostiučinění ve výši 30.000,- Kč a to z důvodu uvedeného v žalobě (k tomu srov. shora), žalovaná její žádost o přiznání zadostiučinění v penězích nevyhověla, když dospěla k závěru, že nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. Žalobkyně tak splnila podmínku pro soudní uplatnění nároku na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem, předvídanou ust. § 14 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (dále jen též "zákon"), představovanou předběžným uplatněním nároku u příslušného orgánu.

Ze spisu vedeném u MS pod sp.zn. [redacted] soud zjistil, že řízení bylo zahájeno žalobkyní **17.9.2009** její žalobou podanou u KS proti Krajskému úřadu Středočeského kraje, (dále jen „žalovaný“), a to proti jeho rozhodnutí ze dne 14.7.2009, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti rozhodnutí [redacted] ze dne 22.4.2009, kterým byl zamítnut její návrh na určení, že jí označený pozemek je účelovou komunikací, přičemž k žalobě přiložila listiny, usnesením KS ze dne 23.9.2009 v právní moci 30.9.2009 byla věc postoupena MS jako soudu místně příslušnému, jemu spis zaslán 12.10.2009, ref. z 3.11.2009 zaslána žalovanému žaloba s výzvou k vyjádření ve lhůtě dvou měsíců a vyžadován správní spis, žalovanému výzva doručena 30.11.2009, ref. z 16.3.2010 žalovaný urgován, urgence doručena 24.3.2010, žalovaný se k žalobě vyjadřuje dne 6.4.2010 a zasílá správní spis, vyjádření zasláno žalobkyni 7.5.2010, ta se vyjadřuje **20.7.2010**, její podání zasláno žalovanému 15.12.2010, ref. z **15.6.2011** vyrozumění o probíhající řízení zúčastněné osoby, ti 29.6.2011 oznamují, že budou uplatňovat svá práva zúčastněných osob na řízení, 18.7.2011

zakládají plnou moc, 10.8.2011 jim zaslána žaloba, rozsudkem z 16.9.2011 v právní moci **18.10.2011** rozhodnutí žalovaného ze dne 14.7.2009 zrušeno, věc mu vrácena k dalšímu řízení a žalovanému uloženo zaplatit žalobkyni náklady řízení.

Právní úprava nesprávného úředního postupu a přiměřeného zadostiučinění:

Podle ust. § 1 zákona v platném znění, stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu způsobenou při výkonu státní moci. Podle ust. § 5 písm. a), b) zákona stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, a za škodu, která byla způsobena nesprávným úředním postupem. Podle ust. § 13 odst. 1 stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Podle ust. § 15 odst. 2 zákona domáhat se náhrady škody u soudu může poškozený pouze tehdy, pokud do šesti měsíců ode dne uplatnění nebyl jeho nárok plně uspokojen. Podle ust. § 31a odst. 1 zákona bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 cit. ust. se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Podle odst. 3 cit. ust. v případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k a) celkové délce řízení, b) složitosti řízení, c) jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení, d) postupu orgánů veřejné moci během řízení a e) významu předmětu řízení pro poškozeného.

Nárok na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem byl do právního řádu České republiky zakotven novelou zákona č. 82/1998 Sb., provedenou zákonem č. 160/2006 Sb., s účinností od 27.4.2006 (§ 31a zákona). Zakotvením uvedeného nároku zákonodárce naplnil požadavek vyvěrající z č. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb., dále "Úmluva"). Podle čl. 6 odst. 1 věta první Úmluvy má každý právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu. Smyslem novely bylo přesunout rozhodování o náhradě nemajetkové újmy vzniklé porušením práva garantovaného čl. 6 odst. 1 Úmluvy ze Soudu na vnitrostátní úroveň. Délka řízení je ve smyslu judikatury Soudu nepřiměřená tehdy, neodpovídá-li složitosti, skutkové a právní náročnosti projednávané věci a zároveň tkví v příčinách vycházejících z působení státu (tj. soudu) v projednávané věci, nikoliv stěžovatele, příp. od něj odlišných účastníků řízení. Soud ve své judikatuře upřednostňuje globální, celkový pohled na řízení. Proto ***existující průtah jen v určité fázi řízení Soud toleruje za předpokladu, že celková doba řízení nebude nepřiměřená***, naopak i v řízení, v němž soud činil úkony v přiměřených lhůtách a jeho postup byl plynulý, lze dle Soudu konstatovat porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě tehdy, když se s přihlédnutím ke všem okolnostem celková doba řízení jeví nepřiměřeně dlouhou.

K nesprávnému úřednímu postupu spočívajícímu v nepřiměřené délce řízení:

V dané věci začalo rozhodné období řízení vedeného u MS pod sp.zn. [REDAKCE] (soud předesílá, že je vázán žalobními tvrzeními, kdy žalobkyně namítala jen nepřiměřenou dobu vlastního soudního řízení a nikoliv i řízení správního, resp. dobu obou řízení jako celku) běžet dne **17.9.2009**, tj. zahájením řízení, konec rozhodného období soud spatřuje v datu **18.10.2011**, kdy nabylo právní moci konečné rozhodnutí. Celková doba řízení činila cca 2 roky a 1 měsíc. Soud je nucen konstatovat, že tato celková doba řízení již dle srovnání uvedených dat se nevymyká nijak dobám obvyklým a nijak nenavozuje pocit nepřiměřenosti.

Řízení probíhalo na jednom stupni soudní soustavy, řízení nevykazovalo skutkovou složitost, když proběhlo dokazování jen správním spisem, nebylo nutno vydávat žádná procesní rozhodnutí, nicméně po stránce právní však nebyla věc zcela jednoduchá.

Žalobkyně se na celkové délce řízení žádným způsobem nepodílela, žalovaná jen nepatrně, a to když musela být jednou urgována k vyjádření se k žalobě a zaslání správního spisu.

Pokud se jedná o význam řízení pro žalobkyni, lze na něj usuzovat dle svého předmětu jako na standardní, předmět řízení (správní soudnictví) nelze podřadit mezi řízení, jimž Soud přikládá zvýšený význam a s tím spojenou nutnost zvláštní péče ze strany orgánů státu, když řízení se přímo netýkalo vlastnictví žalobkyně, nicméně se ale týkalo otázky přístupu k nemovitosti žalobkyně, lze tak individuální význam řízení pro žalobkyni hodnotit jako vyšší, než zcela standardní, kdy na vyšší význam řízení pro žalobkyni lze usoudit i z toho, že podala stížnosti na průtahy v řízení (žalovaná jejich podání nijak nespороvala), jinými slovy se žalobkyně snažila řízení urychlit tím, že proti průtahu (jakkoliv byl ojedinělý) nějakým způsobem brojila. V této souvislosti soud uvádí, že využití dostupných prostředků způsobily alespoň do jisté míry řízení urychlit, jako je na straně jedné stížnost na průtahy v řízení u příslušného předsedy soudu, či postup dle § 174a zákona o soudech a soudcích, nebo na straně druhé jakákoliv neformální urgence soudu, lze (myšleno obecně) klást stěžovateli k dobru (ve smyslu vyššího významu řízení pro stěžovatele), naopak jejich nevyužití nelze klást stěžovateli k tíži, neboť není jeho povinností proti průtahu v řízení brojit.

Konečně pokud se jedná o postup soudu ve věci jakožto jedno z klíčových kritérií pro posouzení přiměřenosti doby řízení, především nutno konstatovat, že tento nebyl zatížen obdobími nečinnosti, soudem byly úkony činěny střídavě v přiměřených lhůtách, procesní postup byl plynulý, vyjma období od 20.7.2010 do 15.6.2011, přičemž úkon soudu v uvedeném období spočívající v zaslání doplňujícího podání žalobkyně žalovanému soud nehodnotí jako úkon směřující ke skončení věci. Doba této zcela ojedinělé nečinnosti byť v trvání cca 11 měsíců ve srovnání s celkovou dobou řízení cca 2 let a 1 měsíc je dle soudu odpustitelná, tolerovatelná, je dobou, která sama o sobě nemohla způsobit nesprávný úřední postup spočívající v celkové nepřiměřené délce řízení, a to pohledem judikatury Soudu (k tomu srov. shora). Rovněž celková doba řízení 2 let a 1 měsíc není dlouhá natolik, aby bylo možno uvažovat o tom, že by nějak zvlášť přesahovala časový rámeček, ve kterém by mělo být soudem rozhodnuto.

Soud má tedy za to, že v dané věci nedošlo k porušení práva žalobkyně na projednání věci v přiměřené lhůtě, neboť délka řízení je vzhledem k okolnostem případu, tak, jak byly popsány shora, zcela přiměřená. Nedošlo tak k nesprávnému úřednímu postupu. Žalobkyni tak nemajetková újma (jejíž vznik se předpokládá, porušení práva na přiměřeně dlouhé řízení je bez dalšího spojeno se vznikem nemajetkové, morální újmy na straně žalobce/stěžovatele) nemohla vzniknout. Prokazování nemateriální újmy si lze dobře představit a bylo by i namístež v důsledku tvrzeného nesprávného úředního postupu spočívajícího však v čemkoliv jiném, než v nepřiměřené délce řízení. Jelikož k nesprávnému úřednímu postupu nedošlo, soud ani

nezjišťoval zásah do osobnostní sféry žalobkyně, jinými slovy intenzitu nemajetkové újmy, která měla žalobkyni vzniknout, neboť by to nemohlo mít jakýkoliv vliv na rozhodnutí soudu. S ohledem na shora citovaná zákonná ustanovení a po zhodnocení důkazů provedených v tomto řízení soud dospěl k závěru, že požadavek žalobkyně na zaplacení přiměřeného zadostiučinění v penězích není oprávněný, rovněž ani samotné konstatování porušení práva (kdy soud si je vědom toho, že sám Soud k samotnému konstatování porušení práva bez současné finanční úhrady pokud dospěje k důvodnosti nároku nepřistupuje příliš často) není na místě, neboť k nesprávnému úřednímu postupu nedošlo.

K výši zadostiučinění:

Jelikož, jak již soud uváděl, nebylo na místě za situace absence nesprávného úředního postupu finanční odškodnění přiznat (ani konstatovat porušení práva), nezabýval se soud již výší žalobou požadovaného přiměřeného zadostiučinění, proto soud jen okrajově uvádí, že z ustálené judikatury Soudu lze vyvodit, že Soud zcela akceptuje pravidlo, podle něž částky přiznávané na odškodnění imateriální újmy před vnitrostátními soudy budou nižší než částky přiznávané Soudem, neboť využití vnitrostátního prostředku nápravy představuje pro stěžovatele snadnější a dostupnější způsob, jak nápravy dosáhnout, oproti podání stížnosti u Soudu. Částky přiznávané na vnitrostátní úrovni pak dle Soudu mohou lépe odrážet životní úroveň v dané zemi. Je tedy především na (vnitrostátním) soudu, aby s přihlédnutím ke kritériím rozebraným shora již v souvislosti s úvahou o vlastní (ne)přiměřenosti stanovil adekvátní výši přiměřeného zadostiučinění. V tomto ohledu tak soud žalobkyni požadovanou částku 15.000,- Kč za řízení v trvání dvou let a 1 měsíc hodnotí jako nijak zjevně nepřiměřené, nicméně ani toto zadostiučinění nebylo na místě přiznat za situace absence odpovědnostního titulu, tj. nesprávného úředního postupu spočívajícího v nepřiměřené délce řízení.

K nákladům řízení:

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. a contrario, neboť žalované, jež měla ve věci plný úspěch, žádné náklady v řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů od jeho doručení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

V Praze, dne 29. června 2012

Mgr. Pavel Riedlbauch, v.r.
samosoudce

Za správnost: Baštová DiS.